

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 28. CZERWCA ROKU 1799. w PIĄTEK.

Monety fałszywe wszelkiego gatunku tak często w cyrkulacji okazujące się, ściągają uwagę rządową na odkrycie złośliwych tego występku sprawców. Dowiedziało się więc z pewnością, że w Anglii, a mianowicie w Birmingham wszelkie obcych monet gatunki na konto zagraniczne bywają przerabiane; a po większej części z miedzi, do której nie wiele srebra bywa przymieszanego, składają się: a przeto pilnikiem zarżnięte, wydają na powierzchnię kres czerwony, o takowym odkryciu uwiadomienia się zatym pismem niniejszym Publiczność, dla jej przestrogi, aby podobnych monet fałszywych strzegła się przyjmować. — *Dan w Berlinie dnia 24. Kwietnia 1799.*

Na wyraźny J. K. Mości Naysławniejszy rozkaz.
de Heinitz. — de Werder. — d'Hardenberg. — de Sursassée. — de Schroetter.

z Wiednia dnia 19. Czerwca.

Gazeta Dworska donosi o śmierci Xiężniczki Francuskiej Maryi Wiktorii Ludwika Ciotki s. p. Króla Ludwika XVI. która umarła w Tryeście na dniu 7 t. m. na wodną puchlinę w roku 67. wieku swego.

Nadzwyczajny Dodatek do tejże Gazety pod dniem 16. t. m. wydany jest w treści następującej. — „Podług raportu Arcy-Xiążęcia Karola z Klatten d. 9. t. m. danego, nieprzyjaciół zoftawili w mieście Zurich armat 94. Na dniu 8. Xiąże Rosenberg z częścią przedniej strażi swojej, atakował tylną straż nieprzyjacielską pod Albestried, a opanowawszy to miejsce rozłożył się na pobliskich wzgórkach. Podług doniesień F. M. L. Bellegarde nieprzyjaciół po odniesionych klęskach na gorze S. Gotarda i przy moście diabelski zwanym, ściągali nowe do siebie wzmocnienia, i na dniu 31. wyparli byli znowu z części miejsc zdobytych pułkownika Hrabiego St. Julien, zapewne w zamiarze odzyskania na nowo ważnego stanowiska na gorze S. Gotarda, lecz za nadeszłymi posiłkami od Xiążęcia Viktora de Rohan, Generała Herbert. F. M. L. Bellegarde, i Hrabiego Hadik, nieprzyjaciół z nowo przez siebie zajętych miejsc cofnąć się musiał. Przyłącza do tym Arcy-Xiąże szczegóły potyczek na dniu 25 p. m. pod Frauenfeld i Andelfingen zaszłych. W dniu tym nieprzyjaciół atakował wle Heltingen, Huniken i Buch. Lekka piechota pod komendą G. Kienmayer broniła tych miejsc mężnie, lecz za nadeszłą wiadomością, iż na prawym skrzydle stojący strzelcy i emigranci Szwajcarscy odparci zoftali, a nieprzyjaciół ku Andelfingen wkracza, G. Kienmayer rozkazał z tamtąd się cofnąć, i uszykował się na wzgórkach. Nieprzyjaciół uderzył potem na linię przedniej strażi G. Piaczek stojącej na prawej stronie, i przymusił część wojska jego usunąć się za rzekę Pfyn. Sam zaś z częścią kawalerii i artylleryą, udał się do Andelfingen. Wszakże przemagający ogień nieprzyjacielski zdemontowawszy mu większą połowę armat, przymusił go do opuszczenia tego stanowiska. Huzary Meszaros uwolnili z rąk nieprzyjacielskich zajętego w niewolę Gene Piaczek. G. Kienmayer dał piechocie swojej przeżyć przez most, sam zaś z szwadronem huzarów zoftał w tylnej strażi, lecz otoczonym był wkrótce od kawalerii nieprzyjacielskiej, i tylko przebijając się przez nieprzyjaciela mógł uratować korpus swoje. Nieprzyjaciół uderzył potem z tyłu na Andelfingen i opanował dwa tamtejsze mosty; lecz za nadeszłymi posiłkami musiał się z tamtąd cofnąć. W tymże samym czasie przypuścił on najszybszy atak do pozycji naszej w Frauenfeld zapewne w zamiarze otworzenia sobie drogi ku Pfyn i Konstancji. To przymusiło

F. M. L. Petrasch wzmocnić jeszcze jednym batallionem prawe skrzydło swoje, lewe zaś puł batallionem. W takim położeniu, wszystkie powtarzane ataki nieprzyjacielskie zawsze z stałością odparte zoftali. nieprzyjaciół trzy razy był odpędzony, i aż do Miasta ścigany. Wszakże wojska nasze pomimo waleczności swojej przez przemagającego w file nieprzyjaciela za każdą razą aż do łwoicy pozycji odparte były. Przy tak powtarzanym a ka wieczorowi wzmocnionym ataku nieprzyjaciela, którego siła pod ów czas przeszła do 15. tysięcy wynosiła, gdy także przy każdym ataku i ściganiu nieprzyjaciela liczba żołnierzy naszych znacznie zmniejszała się, potrzeba było zawsze nowe posyłać posiłki. Procz tego zważywszy iż bardzo wiele koni i ludzi od artylleryi konnej i piechoty zginęło, amunicji także zaczynało brakować, a piechota mocnymi marszami i długim bojem zupełnie osłabiona była, przeto F. M. L. Petrasch ostrożniejszy należycie retyradę począł się cofać. Jedyny sposób do załlonienia retyrady i przeszkodzenia nieprzyjacielowi w wkroczeniu do Konstancji F. M. L. Petrasch uznał być ten, iż kawaleria swoją rozłożył w obliżu nieprzyjacielskiej piechoty, przez co zawsze była wystawiona na ogień nieprzyjacielski, i bez względu na stratę swoją, potrafiła w miejscu tym swoim utrzymać. O 7 godzinie w wieczór gdy z powyższych przyczyn ogień armat naszych znacznie się zmniejszał, a ataki nieprzyjacielskie coraz się więcej podwajały, udało się nieprzyjacielowi wdrzeć się do środka naszego, i stojące tamże wojsko zapędzić aż pod armaty korpusu odwodowego na wniściu do lasu rozłożonego F. M. L. Petrasch postawił przeto artylleryą i jedną dywizyą kawalerii o pół mili w tyle naszej rezerwy, reszta zaś wojska pod załoną także rezerwy cofnęła się do winnic, i w początek lasu do Matzingen, tym więc sposobem po trzykrotnym uszykowaniu w szachownicę, cofano się aż na wzgórki wspomnianej wli, gdzie zrana nazajutrz forpoczty z obu stron zeszyły się z sobą. Przez tak nagłe posunięcie się nieprzyjaciela ku środkowi wojska naszego, niepodobnieliśmy było dwóm ostatnim skrzydłom naszym do swoich regimentów na grobli ściągnąć się, ulukuteczniło to jednak obiegający las z prawej i lewej strony, a nazajutrz całe korpus razem się zebrało.

Podług doniesień Generała kawalerii Melas, nieprzyjacielski Generał Moreau cofnął się nad brzegi rzeki Tanaro i zajął stanowisko w Savonna, które go stawia w stanie odbierania posiłków. Te posiłki składają się z wojsk które zoftali pod komendą Generała Macdonald, a które ściągać z kraju Neapolitańskiego i Rzymskiego, iuz się z resztą armii Generała Moreau połączyły, do tych jeszcze wojska pod komendą Generalów Montrichard i Gauthier z kraju Toskańskiego i Bonofskiego przyłączyć się mają.

Dla wystawienia przeciw tej armii sił przyzwolitych, nienaruszając bynajmniej przedsięwziętych wypraw przeciw cytafellom Turynskiemu, Tortońskiemu, i Alexandryjskiemu, wojska pod komendą F. M. L. Bellegarde razem z korpusem F. M. L. Ott i dywizyą F. M. L. Frölich, tudzież korpusem Hr. Hohenzollern i brygadami Generalów Sekendorf i Ateine formują teraz armię obserwacyjną. — Forteca Ceva zajęta przez wojska nasze za staraniem G. Lukawoich, jest teraz dłużey iak na 30 dni w żywność opatrzona. — Stojący w Pignerol G. Lusignan wy-

tuszył przeciw Lucernie, dla przywiedzenia do posłuszeństwa tamtejszych mieszkańców gor, pobudzonych do buntu przez Francuzów, przy której to okoliczności G. Zimmermann posłany w te okolice przez nieprzyjaciela, zoftał od regimentu Stuart zachwycony, i iako niewolnik przyprowadzony.

z Londynu dnia 7. Czerwca.

P. Dundas czytał wczoraj w izbie niższej następującę Pośelstwo Królewskie: „J. K. Mość sądzi za rzeczą przyzwolną uwiadomić izbę niższą, iż przed niejakim czasem wszedł w tymczasowe umowy z swoim dobrym Bratem i Sprzymierzeńcem Imperatorem Rosyjskim względem sublidium 45. tysięcy wojska przeciwko wspólnemu nieprzyjacielowi przeznaczonemu. Ale lubo odmiana okoliczności w stanie interesów stała się do tego czasu powodem do dania tym siłom innego przeznaczenia, atoli J. K. Mość z ukontentowaniem dowiada się, iż widoki jego sprzymierzeńca Imperatora Rosyjskiego są do jego widoków stosowne, i że okazał nadzwyczajną gorliwość i pospiech w poruszeniu swojego wojska; to wojsko dąży iuz do swojego przeznaczenia, i nie może nieprzyniesć największych Europie dobrodziejstw. J. K. Mość równie ma za przyzwolność uwiadomić izbę niższą, iż warunki pieniężne pod którymi nastąpiła pomieniona umowa, są, iż J. K. Mość przez wzgląd na wyżey wyrażoną się, płacić będzie Imperatorowi Rosyjskiemu sumę 225. tysięcy funtów na początku, a sublidium co miesiąc po 75. tysięcy funtów, również iako i sublidium po 35. tysięcy funtów co miesiąc, a te nie mają być zapłacone aż po zawarciu pokoju, który przez wspólną Sprzymierzeńców zezwolenie, będzie przyięty. J. K. Mość polega na gorliwości i przywiązaniu Członków izby niższej, iż go postawią w stanie dopełnienia swoich przyrzeczeń, również iako uiszczenia się na terminie Traktatu zawartego z Królową Portugalską, niemniej w dopomożeniu Kantonom Szwajcarskim do odzyskania dawnej ich wolności i niepodległości, oraz iż mu podadzą sposobność czynienia takich nadal układów, które mogą zmierzać ku uzupełnieniu powszechnego oswobodzenia Europy od nieznosnej tyranii Rzępltej Francuskiej.” — To Pośelstwo odesłane zoftało do wydziału sublidiiów.

Dundas. Siły wewnętrzne kraju są bez wątpienia więcej niż dostateczne dla obrony narodu, lecz są rozrzucone takim sposobem, iż ten niepozwała Rządowi użyć ich do zaczepnego działania. Podam plan, który nie nadzwyczajnego nie przypuszczając, ułatwi systema ataku iaki iuz we wszystkich częściach świata tak wyłoko podniósł chwałę W. Brytanii. Wszystkie powstające spory gdy idzie o wyłanie sił naszych za granice kraju, nieodwabią mnie od projektu, którego użyteczność zdaje mi się być dowiedziona. Nie jest moim zamiarem zmniejszać rzeczywiste siły kraju, lecz tylko wcielić do regularnego wojska to co będzie od milicji odjętym, a zoftanie się jeszcze na obronę wewnętrzną korpus od 200. tysięcy ludzi. Można także bezpiecznie polegać na korpusach, które w tych ostatnich dwóch dniach tyle gorliwości okazowali. Wszystkie miasta i Powiaty Królestwa mają ochotników tak iako i stolica, a liczba ich do 150. tysięcy ludzi wynosi. Doradzać zatym będę dodatek 20. tysięcy ludzi do wojska liniowego; większa liczba wzięta będzie z milicji, reszta z paraśiów. W da-

Po czym P. Pitt podał rachunek skarbowych wydatków i przychodów na rok teraźniejszy. Summę wydatków

W jednym z naszych Dzienników woła *Mercier*: „Nie wiem jakim omamieniem położyłem zaufanie moje w tobie Urzędniku Purpura okryty, nofliz ubior całej godności Narodowej, a pod jej płaszczem ukrywasz nayaniebniejsze kradzieże. Złupiłeś chleb żołnierzy i żywność szpitalow, a wszód triumfow zabiłeś zwycięstwo. Ułuczony potrzebami i kłęką oyczynny, śmiecił się z piętna nieślawy na twoim czele wyrztego. — Instytutowi Narodowemu na potrzeby jego, dano w tym roku 414. tylicy frankow. Nie żadał jednak od Ministra wewnetrznego iak tylko 272. tylicy frankow na rok przysły, z powodow wyrażonych iak następuie: „Instytut Narodowy przekonany o ważności i pożytku podrozow przedlebranych dla wzroflu nauk i kunstow, osadził iż dla ich utrzymania i ślawy, ważnieyliz i pożytecznieyszaz rzeczą będzie, odeprzeć nazad do swoich granic *Turkow* i *Moskallow*, tych to nieublaganych nieprzyaciół filozofij, kunstow, nauk. Równie iak każdey wolney i wysokiemy myśli. — *Norry* Architekt od nieiakiogo czasu z *Egiptu* tu

przybyły, opowiada Anekdotę nąstępującą o Generale *Bonaparte*. Wódz ten dowiedziawszy się o nieszczęśliwej bitwie pod *Abukir*, zawołał: *Musiemy więc teraz tym większych dokazywać rzeczy.*

Bonaparte przymuszony ułapić przed nieprzewidzianym oporem powrócił pod mury *Akry* w momencie gdy *Baszowie Jerolim* i *Damajski* wznosili łobie drobnych korzyści; Napadłszy na nich oraz na wojska *Angielskie*, zgrabiał je w łutuki, i wiechał do miasta iako zwycięzca.

General *Joubert* znajduje się od kilku dni w *Parżyżu*. Jest nadzieja, iż wkrótce do zdrowia powróci. — D. 4. t. m. korsarz z *Bordeau* przyprowadził do tego Portu statek od 1200. beczek pod neutralną banderą z *Indyów* przez kantor *Angielski* wyprowadzony. Cały jego ekwipaż był *Angielski* należący do kompanii *Angielskiej*. Ta zdobycz 5 milionów iest znacowna. — Donoszą z *Geny* pod 21 Maja iż dowódz żywności iest tam nader rzadki. — Spodziewamy się, iż nasza flotta, która d. 23 wyszła z *Tuluzy*, oddali okręty nieprzyjacielskie przeszkadzające statkom *Greckim* dowozu zboża do *Liguryjskich* portów.

Terazniejsze lpy partyow kłoczą się spokojnie, gdyż te postanowiły interesu swoje poświęcić dobru Rzpltey. Członkowie Ciała Prawodawczego korzystać z każdego błędu Dyrektorów, Ministrów i Kommissarzy, dla zepsucia im kredytu w opinii publicznej, i odjęciom przemagającej dotąd ich władzy. Kommissya skarbowa przyczynę deficit przypisuje złej administracyi ministrów. Tym czasem lubo *Reubel* nie zawsze z kolegami swymi dyrektora mi żył w dobrym porozumieniu, i lubo ci chętnie może widzieli, iż był przymuszonym ułapić z Dyrektoryatu, wszelako załaniał go swoią opieką. Wszelkie dzienniki, które pracują dla Dyrektoryatu (a które za to mają od niego wsparcie, gdyż rząd bierze dla siebie znaczną liczbę egzemplarzy) ułania bronić *Reubela*, ministrów i cały Dyrektoryat.

Na sesyi Rady 500 d. 7. *Garreau*, rzekł, iż nie ma pomiędzy nami nikogo kto by w terażniejszych niebezpieczeństwach nie uznał potrzeby użycia wszelkich sposobów sily, zapalu i odwagi iaką lud *Francuzki* okazać może; lecz nie ma także nikogo, kto by nie był przekonany, iż wszelkie dziś przedsięwzięcie szkodliwy byłoby nie tylko próżne lecz niebezpieczne, gdyby Ciała Prawodawcze z jednej a Dyrektoryat z drugiej strony, nie starali się natchnąć duch publiczny całą jego dzielnością. Uczyniliście już wielki krok ku temu upragnionemu celowi przez wasz adres do *Francuzkiego* ludu, ale trzeba jeszcze dowieść temu dobremu, ufmemu, wspaniałemu, lecz czelso wiedziednemu Ludowi, iż pracujemy nad umniejszeniem jego nieszczęść, przywracając porządek i oszczędność w do hodach, obniżając zdatność, zapobiegając przekupstwu i arbitralności, żarząc się wolności zdan i osob; a na ten czas zapewniony, iż Reprezentanci dla jego dobra pracują. Lud ten użycie na obronę swojej konstytucyi i swojej chwały tego samego zapalu, iakiego użył do nabycia wolności. Z tego powodu domaga się 1.) Utworzenia Kommissyi z 5 Członków obowiązanych podać projekt Prawa zapewniającego wolność używania Praw każdemu. 2.) Uformowania innej Kommissyi również z 5 Członków, która by ułożyła dopełnienie Prawo dawstwa stosownego do obywatelskiej wolności. — 3.) Iż naradzanie się względem wolności druku będzie rozpoczęte dnia 2. Dekady. — 4.) Ażeby dopełniono Kommissyją mającą podać Rapport względem odpowiedzialności Ministrów, i żeby iak najszybciej złożyła te prace. — 5.) Iżby Kommissya Dozorcza Rachunkowa, i Skarbowa, podały Rapport względem podania rachunków od kommissarzy. — Rada przyjęła te wszystkie propozycje.

Dnia 13. Czerwca.

Armia Dunaju. — *Maffena* General kommanderujący do Dyrektoryatu Wyk. Rzpltey *Francuzkiej*, w Główny kwaterze w *Zurich* dnia 16. *Prairial* (4. Czerwca) roku 7go.

Obywatele Dyrektorowie. Nieprzyjacieli wydał mi tego poranku nową bitwę. odebrałszy połiski, ponieważ nam wystawili nowe i znaczniejsze od wczorajszych sily. Udał się potem z bystrością na wszystkie stanowiska w całej rozciągłości linii. Szrodek jego wzmocniony był 50. armatami, lecz wszędzie meżnie został przyjęty. Kazałem go atakować, czynił meżny odpór, ale jego uślawiania były daremne, ponieważ musiał ułapić meżu i śmiałości naszych żołnierzy. Nigdy bitwa nie była krwawszą; pole bitwy okryte było trupami. Walczono ieszcze z równą zapalczywością gdy już noc nastąpiła. Zabraliśmy nieprzyjacielowi 1200. jeńców, pomiędzy ktorými wielu oficerów z pośród ich szeregów. Strata jego w zabitych lub rannych ma dochodzić do trzech tysięcy ludzi; Nasza ze wszystkich wynosi do 500. ludzi. General *Humbert* odebrał lekki postrzał. — Zeznanie jeńców i niektorzych zbiegów zgodne iest, iż Arcy-Xiąże *Karol* ofobiście w tej bitwie dowodził, iż General *Hotze* Szwajcar został niebezpiecznie rannym, i że inny General ktorego nie wiemy nazwiska, został zabity na prawym skrzydle, gdzie nieprzyjacieli zgromadził swoje sily i gdzie im o obiedzie dowodził. Wszystkie nasze wojska dokazywały cudów odwagi i pogardy śmierci; brały w tej mierze przykład od Generalów i Oficerów wszelkiego stopnia. Przedstawialem zając stanowisko na pasmie gór *Albis*, przytykając do *Renu* lewym, a do jeziora *Zug* prawym skrzydłem, sam uznałem, iż stanowisko w *Limmat* było za słabe. — Pozdrowienie i uślawianie. (podp.) *MAFFENA*.

P. S. W tym momencie dowiaduje się, iż General *Oudinot* kommandant 3ciej dywizyi został od kuli rannym. — W *Liście* pod dniem 6. General *Maffena* donosi, iż zajął stanowisko na górach *Albis*. Ten obrót zaczęły był o święcie dnia i trwał aż do 4. godziny wieczorem w

obecności nieprzyjaciela. W bitwie dnia 16. (4.) nieprzyjacieli miał jednego Generala zabitego, a trzech Generalów rannych. (Redaktor.)

z Brest dnia 28. Maja.

Przynaglała tu z żywocią uzbrowienie 5ciu okrętów liniowych, oraz kilku fregat i korwet, Już 3 okręty i. fregata i dwie korwety znajdują się na stanowisku. Okręt *Eol* iest w *Porcie*, i ma być na nowo ipzerobiony. Okręt *Nierozdzielny* iest także na dokończeniu, i może za niedługo wypłynąć.

Konwoy od 50. żaglow z drzewem do budowy, z żywnościami i amunicyą okrętową płynący z *Bordeau*, przybył tu szczęśliwie tego poranku.

z Kartaginy dnia 25. Maja.

Zatrudniała się tu iak najszybciej naprawą naszej floty z *Kadyx* przybyłej, która ucierpiała od wielkiej burzy morskiej. Nie lekamy się przybycia *Angli* kow, bo i ci równie także szkoda od burzy ponieśli. Procz tego muszą dawać uwagę na flotę *Tulujską*.

z Augsburga dnia 8. Czerwca.

Pokazanie się armii *Macdonalda* za *Alpami Toskańskimi* sprawiło mocne wrażenie na *Modęjskich*, *Bononczykach*, i aż do *Parmy*. Przednia straż pod dowództwem Generala *Merlin* odpierając *Austryaków* z *Pontremoli* zadała się kierować ku *Parmie* dokąd się schronili Biskup i znaczniejsi mieszkańcy *Toskanii*.

z Szwabii dnia 9. Czerwca.

Główna kwatera Armii *Francuzkiej* w *Szwajcaryi* założona iest w *Arau*; znajduje się tam także wielka liczba Republikanów *Bawaryjskich*, ktorzy ze wszystkich stron uciekają; General *Letourbe* opuścił kanton *Zug* i złączył się z *Maffena*. Korpus złożony z 4 tysięcy ludzi pod kommandą Generala *Terino*, udał się z *Bazyli* do *Lörsch* i *Brysach*, ażeby utrzymać w spokoju *Austryaków* od tej strony. Bywszy Landwoyt *Berneński* *Steiger* ma zgromadzać Deputowanych z kantonów opuszczonych od *Francuzów*, dla przywrócenia dawnej konstytucyi *Szwajcarskiej*.

z Stutgardu dnia 10. Czerwca.

Lifty prywatne pod dniem 5. t. m. z głównej kwatery, donoszą o niektórych szczegółach ataku generalnego, który był przypuszczony na dniu 4. Akcja zaczęła się o godzinie 6. z rana, a nie skończyła się aż o 7. wieczor. *Austryacy* zajęli niektóre wzgórki oszańcowane, które były w ręku *Francuzkich*. I spodziewali się zabrać inne następnie, tak dalece, iż nie wątpiono, że za kilka dni *Zurych* będzie w ręku *Austryaków*, ktorzy się zbliżyli na wystrzał armaty od tego miasta. Arcy-Xiąże *Karol*, który dowodził na wszystkich punktach tego ataku, znajdował się już na koniu o 3giej godzinie z rana. G. Artylerji *Baron Wallis*, G. *Hotze*, i G. *Hiller* byli ranni w tej akcji; dwóch Generali adiutantów *Francuzkich* zabrano w niewolę, iako też wielu oficerów i żołnierzy. W tym samym czasie potykano się w Kantonie *Schwyz* i w *Silthal*, gdzie *Austryacy* posunęli się już ku jeziorowi *Zurych*. W tym to miejscu potykał się korpus emigrantów *Szwajcarskich*, który z tej okazji wiele ucierpiał.

Te szczegóły chociaż nie urzędowe, zdają się być jednak autentyczne. Niemasz raportów pewnych o tym co zaszło w okolicach *Zurych* pod d. 5. Czytamy w tym samym doniesieniu, że General *Maffena* pisał na końcu Maja do Dyrektoryatu *Helweckiego* listu, w którym ulkarzał się mocno o *frontronicę*, iakie okazali mieszkańcy *Zurych* ku iencom *Austryackim*, tym czasem gdy zostawili bez ratunku *Francuzów* rannych, z tego powodu Rząd *Helwecki* postanowił, iż nakazana będzie kontybucya miliona liwrow na miasto *Zurych*, w zamian tej, którą *Austryacy* nałożyli na miasto *St. Gall*.

z Strazburga dnia 11. Czerwca.

Główna kwatera G. *Maffeny* znajdowała się d. 7 w *Arau*, Armia cofnęła się za *Reuss*. — Gen: *Schauenburg* przybył do tego miasta. G. *Legrand* powrócił z *Szwajcaryi*, i ma obiać komendę nad wojskiem przed *Kehl* będącym. 67. Pułbrzygada wychodzi jutro do *Szwajcaryi*. — Lifty z *Chambery* donoszą, iż główna kwatera G. *Moreau* przeniesiona iest d. 28. Maja z *Coni* na granicę departamentu *Alpów Nadmorskich*.

Dnia 13. Czer: — Główna kwatera G. *Maffeny* była postanowiona w *Bremgarten* nad rzeką *Reuss*. Dnia 8. ieden batalion *Węgierski* i dywizya *huzarów* z artylleryą uderzyła silnie na Brygadę G. *Gazan* nad *Albisrutą*. Po zwycięskiej bitwie nieprzyjacieli musiał odstąpić zamiar opanowania tego stanowiska. Lifty z *Bazyli* pod 11. t. m. donoszą o nader krwawej bitwie, która miała nastąpić dnia 10. od strony *Bremgarten*. — G. *Klein* iest tymczasowym szefem wyższego sztabu armii *Dunaju*. G. *St. Suzanne* dowodzi lewym skrzydłem tej armii wzdłuż *Renu*, aż do granic *Rzplty Bawaryjskiej*.

z Lozanny dnia 4. Czerwca.

Ogłoszono tu traktat handlowy zawarty między Rzecząpospolitą *Francuską* i *Helweką*.

General *Xaintraille*, który już miał wprzód udać się do *Włoch* ze swoim wojskiem, dostał ordynans do pozostania się i odparowania wszelkich napadów od tej strony, ma nawet dostać połiski od 3 tysięcy ludzi. Władze *Helweckie* znajdują się teraz w *Bernie*, i wszystkie ważne obrady odprawiają się w tajemnym wydziale.

z Turynu dnia 2. Czerwca.

Feld-Marszałek *Suwarow* wiechał dnia 27. p. m. z swymi wojskami, zoffawszy korpus wojska dostateczny na filie popieranie oblężenia naszej Cytadeli. Obawia-

my się, ażeby załoga niebroniła się aż do ostateczności, ponieważ General *Moreau* pisał do kommandanta *Fiorella*, aby nieposzedł za przykładem kommandantów *Peschiera*, *Pizzighetone* i *Cry*. — Po bitwie pod *Marengo*, General *Moreau* opuścił okolice *Alexandryi*, i usunął się ku *Asti* gdzie przybył dnia 18. W okolicach tego miasta znalazła mocna utarczka między jego tylną a *Austryacką* przednią strażą. Dnia 19. General *Francuzki* cofnął się dalej ku *Carmagnol* i *Coni*. Przy tym ostatnim meście zostawał z mocnym korpusem swojej Armii aż do dnia 26. w tym czasie uczynił nowe wścieczne poruszenie ku wąwozowi *Tende* w *Nicei*.

z Medyolanu dnia 2. Czerwca.

Dnia wczorajszego przybyła tu przednia straż G. *Bellegarde*, sam zaś iest tu dziś spodziewany. — Wyprawiono kuriera do Króla *Sardyńskiego* zapraszając go, ażeby powrócił do *Turynu*. Załoga *Francuzka* w tej cytadeli została wynosi 3. do 4. tysięcy ludzi pod kommandą G. *Fiorella*. Mowią, iż kommandanci *Francuzcy* w *Peschiera*, *Pizzighetone*, *Medyolanie*, *Ceva*, i *Ferrarze* stawieni będą przed sąd wojenny za słabe tych twierdzow obronę.

Dnia 5. Czerwca.

General *Hrabia Bellegarde* przybył tu dzisiaj w południe. Widzieliśmy także tego poranku, kilka batalionów *Austryackich* przychodzących z *Como* i miejsc pobliskich, oczekując ieszcze i innych iako też i kawalerji. Niektorzy mniemają, iż te wojska formują korpus odwodowy; inni zapewniają, iż mają się udać do krain *Genueńskich*.

Podług listów z *Turynu* na dniu pierwszym tego miesiąca, główna kwatera *Feldmarszałka Suwarow* znajduje się blisko *Cherascio*; korpus wojska udał się prosto ku *Coni*. Mowią, iż mocny oddział wkroczył do *Sabaudy* przez góry leżące między doliną *Sanz* i *Morienne* zoffawiając po prawej stronie górę *Genis*. Dnia 31 wyszło dwóch oficerów z cytadeli *Turyńskiej* dla pomowienia, nie wiemy w iakim zamiarze.

Dnia 29. w *Brescia* i w *Medyolanie* dało się uczuć kilkakrotne trzęsienie.

z Tryestu dnia 7. Czerwca.

Dnia onegdajszego z rana przybył z *Palermo* pod banderą *Angielską* statek po 17 dniach podróży. Pułkownik *Barco* znajdował się na nim z depeszami od Króla *Napolińskiego* do Dworu *Wiedeńskiego*. Według powieści tego oficera iedna fregata *Angielska* przywoziła znajdującemu się w *Palermo* *Admirałowi Nelson* wiadomość o pokazaniu się nader licznej floty *Francuzkiej* na wysokości *Cadix*. Ta fregata w momencie gdy postrzegła nieprzyjaciela, flszała mocne z armat fuzelanie. *Admirał Nelson* wypłynął dnia 19 Maja z wielu liniowemi okrętami i fregatami, i obrócił się ku *Cadix*.

Z *Cypru* przybyła wiadomość, iż kommissarze *Tureccy*, ktorzy nową pożyczkę przymuszoną z rozkazu *Sultana* nakładali chcieli, od mieszkańców tamtejszych zabitemi zostali.

OBWIESZCZENIE

Czyni się wiadomo pismem niniejszym Publiczności, że Król *Jmć Prulki* mocą rozkazu z gabinetu pod dniem 30 Kwietnia w r. b. wydanego raczył postanowić; iż celem nadania przemysłowi krajowemu wzrostu i zachęcenia; oraz ponieważ towary *Marmurowe* i *Alabastrowe*, do zbytku należące, z krajow obcych a szczególnie z *Włoch* sprowadzane, przez Artylów krajowych w równy dobroci i kształcie mogą być sprowadzane; na przyszość od wszelkich *Marmurowych* i z *Alabastrowych* wyrobionych zagranicznych towarów, podatek po 6 groszy do brych od *Talera*, a od wszelkich *Produktów* kunsztu i kamienia *krępowanego* sprowadzanych, takowa opłata po 4 groszy od *Talera* wartości, (która przez produkowanie faktur wynaleziona być ma) będzie wybierana. Dan w *Warszawie* dnia 10 Czerwca 1799 Roku.

Kamera J. K. Mci *Pruski-Południowych Wojenno-Ekonomiczna*.

Gdy z powodu nieznaomości zioł truciznę w sobie mających a dziko rosnących, często smutna skutki wypadają, przeto przedsięwziął konsyliarz tajny i leib medius J. K. Mości *J.Pan Meyer* w *Berlinie* mieszkający, zioła takowe w kraj znajdujące się, a najbardziej ludziom szkodliwe ile możności podług natury opisać i sposoby przeciwko takowym podać. Tom I. Dzieła tego, pod tyt: *Krajowe zioła truczne w sobie mające, a ludzdom najwięcej szkodzące podług natury* przez J. C. A. Meyer opisanie (z czarnymi i illuminowanymi kopierfzyciami) już wyszedł; donosi się więc o tym Publiczności, i dla użyciu swego zaleca się to Dzieło iak najmocniej. — Dan w *Warszawie* d. 16. Maja 1799.

Kamera J. K. Mci *Pruski-Południowych Wojenno-Ekonomiczna*.

Gdy dla wypuszczenia w roczną od dnia S. Jana R. bieżącego zaczynającą, a tegoż dnia w Roku przyszłym kończącą się *Arendę* szynkowni o dwóch izbach sklepionych, przy Bramie *Domu Kadeckiego* będącej, Termin Licytacji na dzień 2. Mca *Lipca* Roku bieżącego, z rana o godzinie 11. w pomieszkaniu W. *Chrzanowskiego* *Pocuznika*, Kalliera *domu Kadeckiego* na dziedzińcu *Kadeckim*, naznaczony został, i przeto wzywa się życzących sobie *Arendy*, aby się w pomienionym dniu i oznaczonym miejscu znajdowali, i oferta swoje przed *Kommissyją* *Domu Kadeckiego* podali, a mogą być pewni iż taż *Arenda* więcej dającemu przyznana i kontrakt z onym zawartym zostanie. w *Warszawie* dnia 19. Czerwca Roku 1799.

Kommissya do Administrowania Wyższego Domu Kadeckiego wyznaczona.

Redakcyja *Gazety Korespondenta* *Warszawskiego* uprasza JPP. Prenumeratorów, ażeby wcześniej przed zbliżającym się Kwartałem to iest: na dzień 1. *Lipca* r. t. zgłosić się raczyli, na Prowincyach do najbliższych Pocztamtów, w *Warszawie* do Kantoru teyże *Gazety*, cena Prenumeraty zwyczajna.

Kantor tey *Gazety* iest w *Rynku Starego Miasta*, w kamienicy, *J.P. Eberta* pod *Nrem 65. na drugim piętrze*. — *Exemplarz* grósz 20.